

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

یل ۱۳۳۲ صانی ۱۸

۱۰ نفرین ثانی ۱۳۳۲

یل ۵ جلد ۱۱ صانی ۱۲۲

تربیه بدیعیه نك غایه و لزومی بو صورتله توضیح ایدنجه نوبت تدقیق وسائله کلیرکه اوجنی مقاله بونکله اشتغال ایده جکدر .

ابراهیم عمود الدین

دیلیمز

نظمك آهنگی (Rythme)

صوڭ زمانلرڭ ادبی جریانلری آراسنده یئگی بر قناعت باش کوستردی . بو یئگی قناعت صاحبیری « شعر ریتمدر . » دییورلر ، و بو صورتله بر مسلک ایمجادینه چالیشیورلر . فقط غرب ادبیاتی تدقیق ایتک ایستدکلری زمان ، کوزلرینی همان همان منحصر آ فرانسه یه چه ویره ن کنجلریمز ، یک اعلا ییلیرلرکه ، بو یئگی سانیلان قناعت اوراده اولجه بعضی ذهنلرده بر طوتمش ، صوگرالری اونوتولمشدر . بالخاصه ، « لوقونت دولیل » ڭ آجدینی چیغیرده « هره دیا » کی حقیقه استاد شاعرلر یتیشنجه « شعر ریتمدر . » ظنی کندندن اولکی فکرلرله چاریشمغه باشلادی . او زمان اورنایا ، هیکل تراشلغك آبدلری کی « شکلی » (Plastique) شعرلر چیقدی . فرانسز « عرفان » (Culture) ی دها زیاده « منطقی » اولدینی ایچون بو اثرلر ، ادبیات عامه سنده ، اعتراف ایده رمکه ، یئگی بر ذوقك تحصلنه سبب اولدی . آنجاق ، فرانسز روحك بوتون بونلره مواسفته ، یعنی خرفقدن صنفه قادار هر شیئی « حدسی » (Intuition) لکده ده کیل ، منطقیلکده آراسنه رغماً « شعر-ریم » قناعتی یک جوق معمر اولامادی . بالخاصه بلچیقاده یتیشن شاعرلر ، بر آزده آلمان سینبولیزمندن ارشاد آلارق - شعر ی روحك درین و مبهم خولایلرنده آرامغه باشلادیلر . ایشه آرتیق ، یکریمی سنه یی کچمش بر زماندرکه ، شکلی نظملر ، فرانسز عامه سنك خوشنه کیتمیور . بو کون ، دها زیاده تحلیلی پارچالردن ذوق آلینیور .

دیمك اولویورکه ، « شعر ریتمدر » فکری « اوریزینال » بر مسلک دوغورمقله قورولان ادعایلری طرفدن ابداع ایدیش برشی ده کیلدو . بالعکس ، « اول زمان ایچنده » فرانسه ده مودا اولش ، و صوگرا بر تلقی خطاسی اولدوغی آ کلاشیلار ق تاریخك بر کوشه سنه قاتلانوب قونولش سکی متاعلردندر .

مع مافیه ، صاقین فکرم یا کاش آ کلاشیلماسین . بن شعرده « درونی آهنگ » (Rythme) وقدر ، دیمیورم . واردر ، فقط « نتیجه » در . حالبوکه « شعر ریتمدر » دینلر ، شعرده ریم ، غایه » در ، دیمك ایستیورلر . و ایشه خطا ، بورادن چیقیور . یوقسه ، بن ده تصدیق ایده رمکه ، شعرده ریم مندجدر . او اولماینجه ، یازیلان منظومه نك آهنگی ، یا آقوردسز بر سازك چیقاره جنی سدالره ، و یاخود « مانغا قولنده » یورون بر طابور عسکرک منتظم ، مطرد آیاق باطیردیسنه بگزهر .

بر ارقاداش ،

کوبکدر ذوق آلان سیاد بی انصافه خدمتدن .

منظومه سی ایچون ، « فیلامالی شعر » دییور .

بکا قالسه ، بوا دما ، اُگر « شعرده ریم نتیجه در . » طرزنده سوبله نسه بدی ، شپه سزم
دوغرو حرکت ایدیلش اولور ؛ همده بر طاقم دیدی قودیلره باعث اولمایارق یکرمنجی عصرده ،
شعرده « شکلیک » یایعاش اولوردق که ، او بر تهلیکدر .

بو گونکی ده کیل ، هر زمانکی شعرده ریم وارددر . فقط ، « غایه » ده کیل ، « نتیجه » در .
بونک بویه اولدیفی ، ک جانلی مثالدرله اثبات ایده یلیریم . تا ، « ۱۱۰۰ » تاریخلریک ابتداسنده
باشایان ندیم ، بالطبع ریمک نه اولدیفی بیلیمییوردی . لاکین بز بو گون ، اونک اولمز اثرلری تعقیق
دییوروز ، نظمک بو فسونکار آهنگنی بولویوروز .

باقیگز ، ایشته بر قاچ غزلندن بر قاچ پارچه :

اول ت ترسا سگامی نوش ایدرمیسک دیش
الامان آی دل نه مشکاتر سؤال اولمش سگام
سن نه جامک مسنيسک ، آيا کماک حیرانیسک
کندک آلدردک گوکل ، نوله نه حال اولمش سگام
ایلرک مجروح اولور دندان سین بوسه دن
لنک اویدرمک بو حاتله محال اولمش سگام

ایشته دیکری :

صبا که دست اورا اول زافه مشکتاب قوقار
آچارسه عقده بیرامک کلاب قوقار
نه برک گلدر او اب چیکنه سم شکر صابرم
نه غنچه در او دهن قوقلاسم شراب قوقار
عجب نه زنده بو شب زنده دار صحبت ایدک
هنوز ترکس مسنگده بوی حواب قوقار

ندیمک معاصرلردن ، وخیالا بعض اوڭا یاقلاشان شاعرلردن اندرونی سامی بککده دیوانه
دیتی عیانا گوزه چارپان پارچهلر وار :

زاف سببی گردن لاوره ساریلش
بر پرده در اول آینه نوره ساریلش
مرآت بنا کوس کنار خط نوده
صان صبح خفادر شب دیجوره ساریلش
غم سرهمی کیم ریزه الماسله مسحوق
خاله سببی غرض حورشید ضیاده
روانه گبی شمع کافوره ساریلش
سامی او مه ایتدکده نکاه غضب آلود
تسات لعل نرینه ساطع ساریلش

ایشته بونلر ادعای آیدن آیی به اثبات ایدیور . نه حاجت ؟ معلم ناجینک بوندن اوتوز سنه اولکی شهرته بادی اولان ، یالکز قلاسیک ادبیاتنک تمادیسنه چالیشماسی ده کیل ، بلکه ، یازدینی اثرلرده ریتیمک موجود اولوشیدر . . اوکا ، کاظم پاشا کیبی ، عوننی بک کیبی ، وبالخاصه هرسلکی عارف حکمت کیبی اُسکی ادبیاتنک مهم عضولرنجه ویریلن قیمت ، محقق ، اُک زاده ناجینک نظمنده کورولن شایان دقت « درونی آهنگ » دن متحصلا در .

ادبیات جدیده شاهرلرندن سیرت بکک « لیال کریزان » نده ،

آه اوکوزلرکه

شهر ماه کریزان سوروتن بر یولدن

دیه باشلایان پارچه سی ده ، یوقاریده کوستردیکم مثالر کیبی ، خصوصی بر موسیقی به مالکدر . سوکرا بوندن بش آلتی سنه اول ، تکلم لسانی تحریر لسانه یاقلاشدیرمق ایچون چالیشان ، تکلم لسانیه بک اعلا منظومه لر یازیله بیله جکفی ا کلاتان کنجلردن علی جانب بکک ،

قیرسین اولنک . قلبی بر خسته احترام ،

ایسین زوالی روحی یالان عشقه بر تماس .

خیرچینلق ایسته یی شهوی گوزلر آغلا سین ،

آه آغلا سین . اوکوزلری هیران اویونما سین .

اوکسوز شبا بک اوسقنه آزرده بر آنین ،

پارماقلریله ایچیلی بر آفشام ایشله سین .

.....

شعریله ،

عشق بن ایگله دم اُک اوزون ، اُک حزینی ،

گیت ، آه اوزاتما ، اُلارک آلداتما سین بی ،

قلبدنه ایسته مم بنه بر عهده قالماسین ،

گیت ، ماوی گوزلرگده کی رؤیا به دالماسین .

.....

دیه دوام ایدمن « گیت ۱ » منظومه سنده ده ، هم یکی بر لسان ، هم ده هروضک قولاقلری یرتان آهنگنی یوق ایدم جک ، یوتاجق قادار قدرتلی بر « ریتیم » وار .

ذاتاً ، علی جانب ، داها بوندن بر قاچ سنه اول اول ، فکرت بک مرحومک شعرلری تدقیق ایدم رکن ، اونلرده کی « هندسی » لکدن شکایت ایدم ، و آرقاداشلرینه « شعر ، آقیور ، حرکت ایتمور ، یاشامیور . » دیردی . و داها او زمان ، « شعرده درونی بر آهنگک لزومنه » قائلدی . فی الحقیقه ، هروضک کندینه مخصوص او قادار آشکار بر آهنگی وار که ، اون کی دیگله سه بر

« شرقی » اوقونویور صانیر. اونک، هر « مفعول فاعلات » نى بر قالیدرکه ، شاعر لر عز، کله لرى،
 بو قالیلره ، اولچوب ییجه رکه یرله شدیریورلر . کیم بیلیر، بلکه، نظممزک دوچار اولدینى بوتضیق،
 بر عکس العمل یاپارق « درونى آهنگ » . لزومندن فضلہ ، ادبی براسلک شکلنى ویردی .

خلاصه ، شمرده ریتم واردر ، فقط ، بو بر نتیجه در . شعر ، یالگیز ریتم ده کیلدر .
 نته کیم ، بنجه ، شعر ، یالگیز نه حسدر ، نه ده خیالدر . شعر ، « معضل » (complexe) بر محسولدر .
 اونده بونلرک هپسى اولمالیدر . شاعر، هرشیدن اول وجداتی سطر حاکه افرافى قایه اتخاذا ایدم جکدر .
 اکر اونده ، بدییى بر ذکا وارسه « ریتم » ده دوغورور ، « خیال » ده یاراتیر .

یوق ، بوکا رغماً « شعر ریتدر . » دییه رکه بر مسلک وجوده کتیرمک ایسته تچه ، یالگیز
 « بلاستیک » منظومه لر میدان آلیرکه ، فرانسه ده اولدوغى کبی ، بزده ده یک آرزمان سوکرا
 افلاسی درکاردر .

بویله اولمایوبده ، عروض کبی بر وزنک اعانته صیغینارق ، مثلاً :

کل ای محبه به جیندن
 قامیش بر کوشک ایچندن

طرزنده سطرلر وجوده کتیررسلاک ، عجملرک ،

طبل بر آوازه باطن تہی !

هزلنه ماصدق اولورز . اصل هنر ، تورکلرک « مل و زنی » اولان « هجه و زنی » نک بوگون
 شکایت ایتدیکمز اطرا دینی کیده رمک ، وقونوشدیغمز لسانله « ادبیات عامه » سنک ذوقنى تطمین
 ایدم جک موسیقیل بر شعر یاراتمقدرد .

۱۰ تشرین اول ۱۳۳۲

زهت هاشم